

Toezicht en handhaving

Praktijkdag VMR 2015

Jaap Ijdema
cijdema@avdw.nl

Modaliteit dwangsom

Artikel 5:32b lid 1 Awb:

Het bestuursorgaan stelt de dwangsom vast

- *hetzij op een bedrag ineens,*
- *hetzij op een bedrag per tijdseenheid waarin de last niet is uitgevoerd,*
- *dan wel per overtreding van de last.*

Modaliteit dwangsom

Bedrag per overtreding / per geconstateerde overtreding

Rb. Den Haag 26 juni 2014 (ECLI:NL:RBDHA:2014:8039)

- Dwangsom opgelegd van € 10.000,-- per overtreding indien na controle zou blijken dat de overtreding wordt herhaald.

Modaliteit dwangsom

Bedrag per tijdseenheid

ABRvS 12 december 2012 (ECLI:NL:RVS:2012:BY5884)

- Dwangsom verbeurt pas aan het einde van de tijdseenheid.

Zie **ABRvS 18 november 2015** (ECLI:NL:RVS:2015:3532)

Beginselfplicht tot invordering

ABRvS 16 mei 2012 (ECLI:NL:RVS:2012:BW5949)

CBB 13 juli 2012 (ECLI:NL:RVS:2012:BZ3511)

- Verbeurde dwangsommen moeten worden ingevorderd, behoudens bijzondere omstandigheden.

ABRvS 22 juli 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:2333)

- Betalingsonmacht is in beginsel geen bijzondere omstandigheid.

Verjaring bevoegdheid tot invordering

Artikel 5:35 Awb:

In afwijking van artikel 4:104 verjaart de bevoegdheid tot invordering van een verbeurde dwangsom door verloop van een jaar na de dag waarop zij is verbeurd.

Wanneer is de bevoegdheid uitgeoefend?

ABRvS 5 augustus 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:2528)

- Bevoegdheid houdt niet op bij het nemen van een beschikking omtrent invordering.

Verjaring; stuiting

De verjaring wordt gestuit door:

- een daad van rechtsvervolging (artikel 4:105 lid 1 Awb);
- erkenning van recht op betaling (artikel 4:105 lid 2 Awb);
- beschikking tot verrekening (artikel 4:106 Awb);
- dwangbevel dan wel een daad van tenuitvoerlegging van dat dwangbevel (artikel 4:106 Awb);
- aanmaning als bedoeld in artikel 4:112 (artikel 4:106 Awb).

ABRvS 24 december 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:2626)

HR 8 april 2015 (ECLI:NL:HR:2015:817)

- Invorderingsbeschikking heeft geen stuitende werking.

Verjaring; stuiting door aanmaning

Artikel 4:112 Awb:

- 1. Het bestuursorgaan maant de schuldenaar die in verzuim is schriftelijk aan tot betaling binnen twee weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de aanmaning is toegezonden.*
- 2. Bij wettelijk voorschrift kan een andere termijn worden vastgesteld.*
- 3. De aanmaning vermeldt dat bij niet tijdige betaling deze kan worden afgedwongen door op kosten van de schuldenaar uit te voeren invorderingsmaatregelen.*

Artikel 5:37 lid 1 Awb:

Alvorens aan te manen tot betaling van de dwangsom beslist het bestuursorgaan bij beschikking omtrent de invordering van een dwangsom.

Verjaring; stuiting door aanmaning

Heeft een tweede aanmaning ook stuitende werking?

Zie **ABRvS 7 mei 2015** (ECLI:NL:RVS:2015:1412)

HR 3 april 2015 (ECLI:NL:HR:2015:817)

- Een aanmaning die wordt verstuurd voordat een beschikking omtrent invordering wordt genomen stuit de verjaring niet.

ABRvS 28 oktober 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:3279)

- Een aanmaning stuit de verjaring eerst, “nadat een dwangsom bij besluit is vastgesteld en dit besluit op de juiste wijze is bekendgemaakt”.

Verjaring; stuiting door aanmaning

ABRvS 8 oktober 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:3603)

- Aanmaning waarbij betalingstermijn van 8 dagen in plaats van 2 weken wordt gegeven heeft toch stuitende werking.

ABRvS 22 juli 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:2301)

- Aanmaning waarbij mededeling ex artikel 4:112 lid 3 Awb achterwege wordt gelaten heeft geen stuitende werking.

Verjaring; verlenging verjaringstermijn

Gronden voor verlenging van de verjaringstermijn (art. 4:111 Awb):

- uitstel van betaling (artikel 4:94 Awb);
- surséance van betaling;
- faillissement;
- schuldsaneringsregeling natuurlijke personen en;
- schorsing van de tenuitvoerlegging van het dwangbevel door de rechter.

Positie derdebelanghebbende

Artikel 5:37 lid 2 Awb:

Het bestuursorgaan geeft voorts een beschikking omtrent de invordering van de dwangsom indien een belanghebbende daarom verzoekt.

ABRvS 25 september 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:1268)

- Degene die het verzoek tot handhaving heeft ingediend is aan te merken als een belanghebbende bij een invorderingsbeschikking, ook al heeft hij niet om een invorderingsbeschikking verzocht.

Positie derdebelanghebbende

Rb. Den Haag 3 april 2013 (ECLI:NL:RBDHA:2013:BZ9264)

Rb. Gelderland 8 juli 2014 (ECLI:NL:RBGEL:2014:4114)

- Geen procesbelang derdebelanghebbende bij besluit omtrent invordering als last is uitgevoerd en overtreding is beëindigd.

ABRvS 28 oktober 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:3300)

- Derdebelanghebbende heeft geen belang meer bij invordering van verbeurde dwangsom als overtreding is beëindigd vóór de weigering om tot invordering over te gaan en geen reële kans op herhaling bestaat.

Positie derdebelanghebbende

ABRvS 24 december 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:2626)

“De Afdeling overweegt dat in gevallen als de onderhavige, waarin vast staat en niet in geschil is dat een dwangsom is verbeurd en het college weigert in te vorderen, degene die in bezwaar en beroep opkomt tegen de weigering om tot invordering over te gaan het college in verband hiermee kan verzoeken de verjaringstermijn te stuiten of de verjaringstermijn te verlengen door uitstel van betaling te verlenen, en bij afwijzing van dit verzoek de bevoegde rechter kan verzoeken om een voorlopige voorziening te treffen tot verlenging van de verjaringstermijn of om het college op te dragen de verjaringstermijn te stuiten.”

Positie derdebelanghebbende

Vzgr. Rb. Gelderland 25 september 2015 (ECLI:NL:RBGEL:2015:6056)

Vzgr. Rb. Limburg 13 oktober 2015 (ECLI:NL:RBLIM:2015:9287)

- Voorlopige voorziening dat uitstel van betaling wordt verleend kan ook worden getroffen in gevallen waarin wel in geschil is dat dwangsommen zijn verbeurd.

VRAGEN?